Antonianum XCII (2017) 489-503

LA LAICITÀ DELLA FILOSOFIA DI RAIMONDO LULLO

Summary: From the "ésprit laïque" to a lay philosophy, the study is meant to enquire whether it might be possible to consider the peculiarity of a lay manner of philosophizing. What are the features of a lay philosophy in the Middle Ages, if any? With Llull being at the same time a layperson and a philosopher, the intention is to discover the lay character of his philosophy; likewise, which features of his thought can be seen to be exclusively related to the lay character of his philosophy.

Sumario: Del "espíritu laico" a la filosofía laica, el presente estudio se propone investigar la posibilidad de considerar la peculiaridad de un modo laico de filosofar. ¿Cuáles son los rasgos característicos de una filosofía laica, si es que hubo alguno, en la Edad Media? Puesto que Llull puede conocerse como laico y al mismo tiempo como filósofo, el objetivo es el de descubrir la laicidad de su filosofía. Cuáles sean los rasgos de su pensamiento que puedan ponerse exclusivamente en relación con su laicidad, es otro aspecto que debe estudiarse.

Resum: De "l'esperit laic" a la filosofia laica, el present estudi es proposa investigar quina seria la peculiaritat d'una manera laica de filosofar i quins serien els trets característics, si realment hi són, d'aquesta filosofia laica a l'Edat Mitjana. Donat que Llull pot ser conegut com a laic i alhora com a filòsof, l'objectiu serà doncs descobrir el caràcter laic de la seva filosofia. De la mateixa manera, s'haurà d'esbrinar quins són els trets del seu pensament que es poden relacionar de manera exclusiva amb el caràcter laic de la seva filosofia.

Georges de Lagarde in *La naissance de l'ésprit laique au déclindu Moyen Age* comprende, sotto la definizione di "*ésprit laique*", una molteplicità di fenomeni e pochi autori, tra i quali attribuisce peso notevole a un francescano: Guglielmo da Occam. Lagarde investiga le origini di quelli che considera i caratteri distintivi della modernità; il secolarismo e l'individualismo. Il suo lavoro, svolto nell'arco di quattro decadi, ripreso più volte e "ruminato" a lungo, è un punto di partenza obbligato per gli studi successivi[1].

---

[1] G. de Lagarde, *La naissance de l'esprit laïqué au déclin du moyen âge*, (1959-1970), cinque volumi, Louvain-Paris (per semplicità: l'ultimo volume dell'opera è uscito postumo).